

ใบความรู้ที่ 5

การจัดสวนถาดแห้ง

การจัดสวนถาดแห้งแบบย่อกวีทัศน์ธรรมชาติ เป็นการย่อทิวทัศน์ของทะเลทราย ตัวอย่างการจัดในที่นี้จะใช้หินและต้นไม้พวกแคคตัสกับพวกซัคคิวเลนท์เป็นองค์ประกอบขั้นตอนการปฏิบัติตามลำดับดังนี้

1. กำหนดรูปแบบ ขั้นตอนแรกได้แก่การกำหนดรูปแบบของสวนที่จะจัดทำ รูปแบบที่จัดเป็นการย่อทิวทัศน์ธรรมชาติของทะเลทราย

2. เตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ เตรียมเครื่องมือที่จะใช้จัดสวนถาดแห้งไว้ให้ครบถ้วน โดยอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ไว้ให้พร้อม ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญได้แก่ หินย่น หินนึ่ง หินนอนอย่างละก้อนและต้นไม้พวกแคคตัส กับซัคคิวเลนท์ ซึ่งจะใช้เป็นโครงของสวน กับพวกซัคคิวเลนท์จำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นไม้แพนซี รวมทั้งทรายที่จะใช้แต่งสวนถาดให้เหมือนผิวทรายทะเล กรวดเม็ดเล็กสีน้ำตาล เหลือง ส้ม ซึ่งเป็นสีธรรมชาติเพื่อใช้ทำเป็นเส้นขอบสวน

สูตรดินปลูกสำหรับจัดสวนถาดแบบแห้ง

ดินร่วน	2	ส่วน
ทรายหยาบ	3	ส่วน
ถ่านป่น	1	ส่วน
ใบไม้ผุ	0.5	ส่วน
ปุ๋ยหมัก	0.5	ส่วน

3. เตรียมดินผสมที่จะใช้จัดสวนภาคแห้งไว้ให้พร้อม โดยผสมดินตามสูตรที่ได้กล่าวมาแล้ว หรือผสมให้ใกล้เคียงกับสูตร

4. ดำเนินการจัดทำ เมื่อกำหนดรูปแบบสวน เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และดินผสมไว้เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจัดทำตามลำดับ ดังนี้

4.1 พิจารณารูปแบบของวัสดุอุปกรณ์หลักกับขนาดของภาคในที่นี้พิจารณาขนาดของหินยืน นั่งนอน ขนาดของต้นแคคตัส ต้นซัคคิวเลนท์ กับขนาดของภาค พิจารณารูปแบบของวัสดุอุปกรณ์หลักได้สัดส่วนกับขนาดของภาคหรือไม่ ต้องเลือกใช้ที่ได้สัดส่วนกัน

4.2 พิจารณารูปแบบของหินยืน นั่งนอน ต้นแคคตัส และต้นซัคคิวเลนท์ เลือกใช้ที่ขนาดได้สัดส่วนกัน ซึ่งขนาดเล็กใหญ่สูงต่ำไล่เลี่ยกัน เพื่อให้เป็นโครงสร้างหลักของสวนภาคเลือกใช้เฉพาะที่ได้สัดส่วนกัน

4.3 พิจารณารูปทรงหรือรูปร่างหน้าตาของหินยืน นั่งนอน ต้นแคคตัสและต้นซัคคิวเลนท์ เลือกใช้รูปทรงที่กลมกลืนกันประมาณร้อยละ 70- 80 และรูปทรงที่แตกต่างกันร้อยละ 30 – 20

4.4 ทำการวางโครงร่างของสวนภาค ขั้นตอนการจัดทำตามลำดับ ดังนี้

4.4.1 รองกันกระถางและใส่ดิน โดยใส่อิฐหรือถ่านทุบรองกัน และปิดรูกระถางและใส่ดินผสมในภาค กดให้แน่นพอสมควร เคลี่ยให้ผิวดินเรียบเสมอขอบภาค

4.4.2 กำหนดมุมมองที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะอยู่ตรงกลางภาค

4.4.3 กำหนดตำแหน่งของจุดเด่น วางหินยืนตรงจุดเด่นซึ่งจะอยู่ตรงจุดกึ่งกลางของภาค หันสวนที่สวยงามที่สุดของหินยืนสู่สายตาผู้ชมหรือหันมาทางด้านหน้าของภาค

4.4.4 วางตำแหน่งแคคตัสที่ 1 ซึ่งต่ำกว่าหินยืนเล็กน้อยเพื่อประกอบหินยืนให้เด่น วางด้านขวาของหินยืนแต่เอียงไปทางด้านหน้าของหินยืนเล็กน้อย วางตำแหน่งต้นแคคตัสต้นที่ 2 ซึ่งสูงกว่าต้นที่ 1 เล็กน้อย วางด้านซ้ายของหินยืนให้เอียงมาด้านหลังของหินยืนเล็กน้อยไม่ให้บังส่วนหน้าของหินยืน การวางนี้จะวางเป็นรูปสามเหลี่ยม จะเห็นว่าตำแหน่งของการวางหินยืน หินนั่ง และหินนอนเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านไม่เท่า จากนั้นวางตำแหน่งต้นซัคคิวเลนท์ ซึ่งต่ำกว่าต้นที่ 2 และรูปทรงต่างกัน โดยระหว่างด้านหน้าของหินยืนกับหินนอน จะเห็นว่าทั้ง 3 ต้นวางเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านไม่เท่า เหมือนการวางหินยืน หินนั่ง หินนอน วางไม่ชิดหรือห่างกันมากเกินไปไม่บังกัน ให้คำนึงถึงที่ว่างและช่วงจังหวะ

4.5 ทำโครงสวน การทำโครงสวนได้แก่ทำให้องค์ประกอบหลักต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นโครงร่างยึดอยู่กับที่โดยไม่เปลี่ยนแปลงตำแหน่งอีกหินทั้ง 3 ก้อนและต้นไม้ทั้ง 3 จะอยู่ตรงตำแหน่งเดิมโดยไม่เปลี่ยนแปลงอีก ขั้นตอนไปใช้ดินทับโคนต้นแคคตัสและทับบริเวณฐานหินทั้ง 3 ก้อน การจัดวางหินจะไม่วางลอยไว้บนผิวดิน เพราะผิดธรรมชาติ จัดทำเนินดินให้สูง ๆ ต่ำ ๆ การทำเนินดินให้น่าเรื่องรูปทรงและเส้นมาใช้

บริเวณส่วนหนึ่งของเนินดินจะเว้นที่เพื่อไว้ปลูกต้นไม้เพิ่มเติมเสริมแต่งหรือไว้เพิ่มเติมหิน กวดดินให้แน่น พอประมาณและแต่งผิวเรียบ จะได้โครงสวนที่สมบูรณ์

4.6 ปลูกไม้ประดับสวนให้สมบูรณ์ หมายถึง การใช้ต้นซัสคิวเลนท์ ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าต้นไม้ที่ปลูกไว้เป็นหลัก เรียกว่า ไม้แพนซี นำมาปลูกเพิ่มเติมเสริมแต่ง ปลูกตรงไหนให้ขีดเส้นแสดงรูปร่างไว้ตรงจุดนั้น จากนั้นตักดินออกจากบริเวณที่จะปลูกโดยตักออกเพียงเล็กน้อยเพื่อให้เห็นแนวที่จะปลูกและทำการปลูก

4.7 ตกแต่งผิวและโรยเส้นขอบสวนผิวสวนทำให้เกิดความสวยงามและช่วยป้องกันการระเหยของน้ำช่วยเก็บความชุ่มชื้นในดิน ปิดกวดให้เรียบร้อย จากนั้นฉีดพ่นน้ำเพื่อล้างทั่วบริเวณต้นไม้ก้อนหินและ ภาต แต่งดินให้ได้รูปทรงอีกครั้งกวดผิวให้เรียบและกวดดินให้แน่นพอสมควร ใช้ทรายแก้วหรือทรายเม็ดเล็กสีขาวธรรมชาติแต่งเป็นผิวของทะเลทรายกวาดที่ใช้โรยเป็นขอบสวนจะอยู่ต่ำกว่าขอบภาตเล็กน้อย เส้นของขอบสวนจะช่วยให้ภาตเด่นสง่าขึ้นมาก แล้วฉีดน้ำพ่นเป็นฝอยทั่วบริเวณสวนภาต ระวังอย่าให้ถูกทรายจะทำให้ทรายเลื่อนไหลลงการจัดสวนภาตขึ้นแบบย่อทิวทัศน์ธรรมชาติ เป็นการย่อป่าเขาลำเนาไพร น้ำตก น้ำพุ เกาะแก่ง ชายหาด ฯลฯ

การดูแลรักษาสวนภาตแบบแห้ง

กลุ่มไม้อวบน้ำ พวกแคตตัส ซัสคิวเลนท์ และไม้ที่มีต้นใบอวบน้ำ ไม่ชอบน้ำขัง จึงต้องปลูกในภาชนะที่มีรูระบาย ดินโปร่งซุย ขอบแสงแดด แต่ไม่ควรจัด หรือวางในที่ที่ได้รับแสงไม่ตลอดทั้งวันควรหลีกเลี่ยงแสงจัดยามเที่ยง บางชนิดจะไหม้ อาจวางไว้ริมหน้าต่างในบ้านได้ แต่ต้องหมั่นหมุนให้รับแสงทั่วๆกัน เพื่อป้องกันต้นไม้เอน ยึด และเอียงไปทางเดียวกัน รดน้ำหรือฉีดน้ำ ทุกๆ 2-3 วันต่อครั้ง หรืออาจเป็น 5 วันก็ได้ แล้วแต่ความเข้มอ่อนของแสงที่ได้รับ สังเกตจากผิวหน้าดินปลูก และการเติบโตที่ผิดปกติของต้นไม้

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

สวนเถาแห้ง

1. การจัดสวนเถาแห้งเป็นการย่อทิวทัศน์

ของ.....

2. การจัดสวนเถาแห้งนิยมใช้ต้นไม้

ประเภท.....

3. ขั้นตอนแรกในการจัดสวนเถาแห้ง

คือ.....

4. หินที่ใช้จัดสวนเถามี.....ประเภท ได้แก่

.....

5. ดินผสมสำหรับการจัดสวนเถาแห้ง ประกอบด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ขั้นตอนการจัดสวนเถาแห้ง มีกี่.....ขั้นตอน

7. แนวทางการพิจารณาขนาดของหินยืน หินนั่ง หินนอน ต้นแคคตัส และต้นซัคคิวเลนท์

.....

.....

.....

.....

.....

1. มุมมองที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะอยู่ตรงบริเวณไหนของเถา

.....

.....

2. การจัดสวนเถาแห้ง เมื่อกำหนดตำแหน่งของจุดเด่นแล้ว ให้วางหินชนิดใด บริเวณตำแหน่งใดของเถา

.....

.....

3. อธิบายการวางต้นแคคตัส

.....

.....

.....

4. ตำแหน่งของการวางหินยืน หินนั่ง และหินนอนเป็นรูปอะไร

.....

.....

5. ให้อธิบายการทำโครงสวน

.....

.....

.....

6. การปลูกไม้ประดับสวนให้สมบูรณ์ หมายถึง

.....

.....

7. การจัดสวนถาดแห้ง ใช้วัสดุใดตกแต่งผิวและรอยเส้นขอบของผิวสวนถาด

.....

.....

